

Møte torsdag den 30. mars kl. 10President: **Hans J. Røsjorde**

Dagsorden (nr. 64):

1. Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon til Nordisk Råd (Innst. S. nr. 133 (1999-2000))
2. Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling (Innst. S. nr. 134 (1999-2000))
3. Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon til EFTA-parlamentarikerkomiteen og Den felles EØS-parlamentarikerkomiteen (Innst. S. nr. 135 (1999-2000))
4. Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon til NATO-parlamentarikerfor- samlingen (Innst. S. nr. 136 (1999-2000))
5. Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon for forbindelser med Europa- parlamentet (Innst. S. nr. 137 (1999-2000))
6. Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon til Den vesteuropeiske unions (VEUs) parlamentariske forsamling (Innst. S. nr. 138 (1999-2000))
7. Innstilling fra utenrikskomiteen om samtykke til inn- gåelse av en avtale om norsk deltakelse i Verdensban- kens Karbonfond (Innst. S. nr. 140 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 40 (1999- 2000))
8. Innstilling fra næringskomiteen om endringer av be- vilgninger på statsbudsjettet for 2000 under Land- bruksdepartementet (Innst. S. nr. 129 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 39 (1999- 2000))
9. Innstilling fra næringskomiteen om elektronisk handel og forretningsdrift (Innst. S. nr. 127 (1999-2000), jf. St.meld. nr. 41 (1998-1999))
- 10.Referat

Presidenten: Det foreligger en rekke permisjonssøk- nader:

- fra den oppnevnte stortingsdelegasjon til Storbritannia om permisjon, undertegnet av delegasjonens leder, stortingspresident Hans J. Røsjorde, i dagene 4. og 5. april for stortingspresident Hans J. Røsjorde og representantene Ansgar Gabrielsen, Elsa Skarbøvik, Gunnar Skaug, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Marit Tingelstad
- fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe om velferdspermi- sjon for representanten Sverre Myrli torsdag 30. mars
- fra Stortingets delegasjon til Europarådets 2000-se- sjon, 2. del, i Strasbourg om permisjon, undertegnet av delegasjonens leder, stortingsrepresentant Tom Thore- sen, for representanten Jan Simonsen i tiden fra og med

3. april til og med 6. april og for representantene Eirin Faldet, Tomas Norvoll, Jorunn Ringstad, Lars Rise og Anita Apeltun Sæle i dagene 4. og 5. april
Disse søknader behandles straks og innvilges. – Det anses vedtatt.

Fra første vararepresentant fra Hordaland fylke, Kurt- Arne Langeland, foreligger søknad om å bli fritatt for å møte under representanten Anita Apeltun Sæles permi- sjon i dagene 4. og 5. april av velferdsgrunner.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i per- misjonstiden:
For Vest-Agder fylke: Anne Berit Andersen
For Akershus fylke: Rikke Lind
For Hedmark fylke: Anne Christel Johnsgaard
For Hordaland fylke: Kari Sørheim og Terje Søviknes
For Nordland fylke: Bjørnar Olsen
For Oppland fylke: Terje Stenseng
For Oslo: Ann Kathrine Tornås
For Rogaland fylke: Torill Haaland Horpestad og Helga Rullestad
For Sogn og Fjordane fylke: Håkon Giil
For Vestfold fylke: Harald Solberg
For Østfold fylke: Morten Olsen
3. Terje Søviknes, Terje Stenseng, Ann Kathrine Tornås og Harald Solberg innvelges i Lagtinget for den tid de møter for representantene Hans J. Røsjorde, Marit Tingel- stad, Lars Rise og Elsa Skarbøvik.

Presidenten: Rikke Lind er til stede og vil ta sete.

Representanten Hallgeir H. Langeland vil fremsette et privat forslag.

Hallgeir H. Langeland (SV): På vegne av Kristin Halvorsen og meg sjølv vil eg leggja fram forslag om ei uavhengig undersøking av reduksjon av CO₂-utslepp ved eventuell bygging av gasskraftverk i Noreg.

Presidenten: Representanten Øyvind Vaksdal vil fremsette et privat forslag.

Øyvind Vaksdal (Frp): Jeg vil på vegne av Carl I. Hagen, Øyvind Korsberg og meg selv sette fram forslag om å be Regjeringen som generalforsamling i Statoil om å skifte det sittende styret til fordel for et nytt med nød- vendig kompetanse samt gi instruksjer til styret vedrøren- de den lederlønnspolitik og det ventelønssystem (fall- skjermssystem) selskapet skal følge.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på regle- mentsmessig måte.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten meddele at innstillingene til sakene nr. 1-7 ikke har ligget ute i den reglementsbestemte tid, dvs. 48 timer. Med hjemmel i forretningsordenens § 32 vil presi-

denten foreslå at Stortinget likevel behandler disse sakene nå. – Det anses vedtatt.

S a k n r . 1

Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon til Nordisk Råd (Innst. S. nr. 133 (1999-2000))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 2626)

S a k n r . 2

Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling (Innst. S. nr. 134 (1999-2000))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 2627)

S a k n r . 3

Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon til EFTA-parlamentarikerkomiteen og Den felles EØS-parlamentarikerkomiteen (Innst. S. nr. 135 (1999-2000))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 2627)

S a k n r . 4

Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon til NATO-parlamentarikerforsamlingen (Innst. S. nr. 136 (1999-2000))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 2627)

S a k n r . 5

Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon for forbindelser med Europaparlamentet (Innst. S. nr. 137 (1999-2000))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 2627)

S a k n r . 6

Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg til Stortingets delegasjon til Den vesteuropeiske unions (VEUs) parlamentariske forsamling (Innst. S. nr. 138 (1999-2000))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 2627)

S a k n r . 7

Innstilling fra utenrikskomiteen om samtykke til inngåelse av en avtale om norsk deltakelse i Verdensbankens Karbonfond (Innst. S. nr. 140 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 40 (1999-2000))

Marit Nybakk (A) (ordfører for saken): Det er en viktig avtale Stortingets flertall i dag gir sin tilslutning til, en avtale som også var framhevet i Stoltenberg-regjeringens tiltredelseserklæring. Verdensbankens Karbonfond er det første initiativet under Kyotoprotokollen som er knyttet opp til handel med kvoter. Karbonfondet har som formål å investere i prosjektbaserte klimagassreduksjoner i utviklingsland og i land med overgangsøkonomier, som Øst-Europa og post-sovjetiske stater. Bidragsyterne skal være både land og private selskaper, og i går kunne vi lese i Dagens Næringsliv at Statoil og Norsk Hydro skal kjøpe klimakvoter i fondet for til sammen 80 mill. kr, eller 10 mill. dollar. Verdensbankens Karbonfond håper å forvalte 150 mill. dollar, og fondet er faktisk i ferd med å bli fulltegnet.

Målet med prosjektet er at utslippsreduksjonene skal godkjennes under de to prosjektbaserte Kyoto-mekanismer: Felles gjennomføring under artikkel 6 og den grønne utviklingsmekanismen under artikkel 12. Felles gjennomføring muliggjør prosjektbasert samarbeid mellom land som har utslippsforpliktelser. Den grønne åpner for at industriland kan finansiere utslippsreducerende prosjekter i u-land og benytte de oppnådde utslippsreduksjonene til å møte deler av sine forpliktelser under Kyotoprotokollen.

Global oppvarming er et av de mest alvorlige miljøproblemene verden står overfor. Selv små endringer i den globale gjennomsnittstemperaturen kan føre til store endringer i klimaet.

Vi registrerer at temperaturen på jorda stiger. Vi opplever stadig oftere uvanlige værforhold. Flom, uvanlig store nedbørmengder, ekstrem vind – alt med store ødeleggelser og store menneskelige lidelser – er blitt en del av mediebildet. Vi har flomkatastrofen i Mosambik i friskt minne. World Disaster Report fra Røde Kors viser at tallet på mennesker som trenger nødhjelp som følge av naturkatastrofer, har økt fra 500 000 til 5,5 millioner mennesker de siste 6 – seks – årene. Kostnadene knyttet til naturskadene er tredoblet på 30 år, og var i fjor på ca. 700 milliarder kr.

Kyoto-avtalen er et første skritt i det globale arbeidet for å redusere utslippene av klimagasser, en avtale med tallfestede forpliktende utslippsreduksjoner. Utslippskvoter og felles gjennomføring skal gi større utslippsreduksjoner og i tillegg bidra til overføring av teknologi og kapital fra rike til fattige land. Avtalen sier at mange av tiltakene må gjennomføres nasjonalt. Men avtalen åpner også for kvotehandel og felles gjennomføring.

Proposisjonen understreker at en helhetlig og effektiv klimastrategi krever samarbeid mellom myndigheter og privat sektor. Norsk statlig deltakelse i Verdensbankens Karbonfond vil gi et positivt signal til norske private ak-

(Nybakk)

tører som vurderer å slutte seg til fondet, noe som vi allerede har sett har gitt positive resultater.

De investorene som tilfører midler til Karbonfondet, vil få en forholdsmessig andel av de realiserte utslippsreduksjonene fra prosjektene, som skal kunne brukes til å oppfylle deler av det enkelte lands utslippsforpliktelser under Kyotoprotokollen for perioden 2008 – 2012.

De første to prosjektene starter opp allerede i år. Det ene dreier seg om å redusere utslipp av klimagassen metan fra søppelfyllinger i Latvia. Det andre er bygging av et minivannkraftverk på Costa Rica.

Det norske bidraget vil over den totale perioden dreie seg om ca. 80 mill. kr, hvorav 8 mill. kr ble bevilget over Utenriksdepartementets budsjett for inneværende år og var en del av budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og mellompartiene.

Miljøproblemene er som vi vet også nært knyttet til fattigdomsutviklingen. Miljøforbedringer er også fattigdomsbekjempelse. På den bakgrunn tar jeg til etterretning at Fremskrittspartiet vil stemme mot norsk deltakelse i Verdensbankens Karbonfond.

Med dette vil jeg anbefale flertallsinnstillingen.

L o d v e S o l h o l m hadde her teke over presidentplassen.

Fridtjof Frank Gundersen (Frp): Det er for så vidt overflødig at jeg tar ordet nå, for Marit Nybakk har allerede varslet at Fremskrittspartiet kommer til å stemme imot. Jeg ser ikke noen grunn til å ta en ny, lengre debatt om Kyoto-avtalen her nå, så jeg nøyer meg med å varsle at vi stemmer imot.

Einar Steensnæs (KrF) (komiteens leder): Ganske kort: Jeg vil gjerne slutte meg til både de vurderinger og de synspunkter som saksordføreren nå gav uttrykk for på vegne av flertallet. Det er gledelig at det er bred politisk enighet om at Norge skal inngå i denne avtalen om deltakelse i Verdensbankens Karbonfond. Det innebærer at Norge tar et viktig delansvar for et av de mest alvorlige globale klimaspørsmål, nemlig den globale oppvarmingen skapt gjennom utslipp av klimagasser.

Norge har som kjent forpliktet seg på en maksimal økning i slike utslipp med 1 pst. årlig i gjennomsnitt i perioden 2008-2012 i forhold til basisåret 1990. Og selv om dette nominelt innebærer en økning, er det utvilsomt at dette innebærer en betydelig utfordring sett på bakgrunn av den manglende stabilisering av utslippene, slik situasjonen er i dag.

Jeg skal ikke utdype nærmere hvordan en eventuell bygging av sterkt forurensende gasskraftverk vil forsterke de problemene vi vil få med å følge opp våre klimaforpliktelser etter Kyoto-avtalen. Jeg vil bare peke på at det ikke finnes noen enkel vei ut av problemene gjennom kvotekjøp, enten dette måtte skje gjennom Verdensbankens Karbonfond eller andre kvoteordninger som måtte bli fremforhandlet etter Kyotoprotokollen.

Jeg har merket meg og er glad for at flertallet nå står samlet bak den forståelse at de fleksible gjennomføringsmekanismene ikke kan erstatte nasjonale tiltak for å redusere utslipp av klimagasser, men skal være et viktig supplement til slike tiltak. Det er altså fremdeles slik at det påhviler Norge, norsk næringsliv og virksomhet for øvrig å redusere utslipp av klimagasser. Det må altså arbeides parallelt med disse viktige miljøspørsmålene, man må både arbeide fram nasjonale tiltak for reduksjon i klimagassutslippene og utarbeide kostnadseffektive og fleksible gjennomføringsmekanismer, gjerne nasjonalt, gjerne nordisk og også europeisk, ved siden av de globale ordningene som det arbeides med i kjølvannet av Kyoto-avtalen.

Norsk deltakelse i Verdensbankens Karbonfond med statlig engasjement, slik som Stortinget her inviteres til, er et positivt signal til næringslivet om å slutte opp om deltakelse i Verdensbankens Karbonfond.

Presidenten: Fleire har ikkje bede om ordet til sak nr. 7. (Votering, se side 2627)

S a k n r . 8

Innstilling fra næringskomiteen om endringer av bevilgninger på statsbudsjettet for 2000 under Landbruksdepartementet (Innst. S. nr. 129 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 39 (1999-2000))

Presidenten: Ingen har bede om ordet. (Votering, se side 2627)

S a k n r . 9

Innstilling fra næringskomiteen om elektronisk handel og forretningsdrift (Innst. S. nr. 127 (1999-2000), jf. St.meld. nr. 41 (1998-1999))

Presidenten: Etter ønske frå næringskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir avgrensa til 1 time og 15 minutt, og at taletida blir fordelt slik på gruppene:

Arbeidarpartiet 25 minutt, Framstegspartiet 10 minutt, Kristeleg Folkeparti 10 minutt, Høgre 10 minutt, Senterpartiet 5 minutt, Sosialistisk Venstreparti 5 minutt, Venstre 5 minutt og representanten Bastesen 5 minutt.

Vidare vil presidenten foreslå at det blir gitt høve til replikkordskifte på inntil tre replikkar med svar etter innlegg frå hovudtalarane for kvar gruppe og fem replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av Regjeringa.

Vidare vil presidenten foreslå at dei som måtte teikne seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

– Presidenten ser det som vedteke.

Ivar Kristiansen (H) (ordfører for saken): Det er en stor og viktig sak Stortinget i dag har til behandling. I skyggen av de siste ukers hendelser har stortingsmeldin-

gen om elektronisk handel og forretningsdrift ikke fått den oppmerksomheten den fortjener. Utviklingen av elektronisk handel og forretningsdrift kan føre til dyptpløyende forandringer i det norske samfunnet. Utviklingen kan bli positiv dersom vi legger forholdene til rette for omstilling og nyskaping. Men den kan også bli negativ dersom vi ikke utnytter mulighetene og i stedet blir tilskuere til den internasjonale utviklingen.

Norge har gode forutsetninger for å møte utfordringen offensivt. Vi har sterke kompetansemiljøer innen IKT og en befolkning som er flittige og nysgjerrige brukere av ny telekommunikasjon og informasjonsteknologi. 650 000 nordmenn har ifølge statistikken allerede handlet på Internett. I løpet av året vil nærmere en million ha handlet på Internett i Norge. Høsten 1999 ble det anslått at den totale globale e-handelen vil vokse fra 150 milliarder dollar i 1999 til 300 milliarder dollar i år. Dette forventes å stige til over 600 milliarder dollar neste år og til 1 000 milliarder dollar i år 2002.

Det står svært mye bra i stortingsmeldingen om elektronisk handel og forretningsdrift. Komiteen har likevel hatt et behov for å gjøre innholdet mer forpliktende og å få på plass noen nye elementer.

På vegne av Høyre er jeg meget godt fornøyd med den skjebne saken har fått i komiteen, hvor et flertall på helt vitale områder følger opp viktige signaler fra norsk IT-næring. Det er i denne forbindelse verdt å trekke frem de konstruktive innspill som så vel IKT-Norge som e-forum har bidratt med.

På mange områder er det en enstemmig komite som står bak innstillingen. Likevel er det grunn til å legge merke til at Arbeiderpartiet på flere viktige områder har valgt å hoppe av flertallet.

Utviklingen innen elektronisk handel skaper og vil skape store endringer i etablerte handelsmønstre. E-handel gjør det lettere for kundene å orientere seg og lettere for bedriftene å nå kundene. Resultatet er imidlertid at konkurranseintensiteten vil øke. Men det er en forutsetning for vekst og utvikling at vi har rammebetingelser på linje med utlandet, og ikke bare for norsk IT-næring, men for alle former for industri og handel som opplever sterkere konkurranse, bl.a. gjennom Internett. Vi har en global handleplass tilgjengelig med åpningstid 24 timer pr. døgn hele året. Internett og elektronisk handel opererer på tvers av tidssoner og forandrer radikalt måten å arbeide på.

Vi ser kraftige tendenser til endringer innen den etablerte industrielle struktur. Fornyelsestakten endrer seg raskt, og vi ser store vandringer i investeringskapital mellom den såkalte gamle og nye økonomi. Denne kapitalvandrings skaper både utfordringer og problemer for den tradisjonelle industri. Vi har fått instrumenter på plass som kan gi rom for en betydelig produktivitetsøkning. Foreløpig er det USA som dominerer satsingen innenfor e-handel. Det er i stor grad i USA utviklingen foregår, men Asia og Europa kommer etter. Også i Norge har vi flere løfterike miljøer. Jeg er ganske sikker på at når verden i dag med forundring registrerer ti års sammenhengende vekst i USA, skyldes dette en gjennomført

bruk og utvikling av ny teknologi. Denne utviklingen har gitt rom for produktivetsforbedring, som har gjort det mulig å frigjøre kapital og arbeidskraft. Ledige hender er satt inn i nye oppgaver.

Fra Høyres side er vi fornøyd med at Næringsdepartementet nå også i navnet er blitt et IT-departement. Dette forplikter. En av de første utfordringene for den nye statsråden er å få på beina en strategi for å få de mange tusen små og mellomstore bedriftene i Norge på nett. Foruroligende mange er fortsatt av den oppfatning at Internett ikke vil få noen innvirkning på deres bedrift. En slik strategi og et slikt program er minst like viktig og mye mer fremtidsrettet enn det arbeidet staten gjennomførte i forbindelse med år 2000-problematikken.

Det er galt å fremstille norsk IT-næring som om vi henger langt etter de beste. På flere områder er norsk IT-næring ledende. Imidlertid er det veien videre som bør og må oppta norske politikere. Og igjen handler det om å gi norske aktører rammevilkår for utvikling som ikke er dårligere enn hva vi finner i utlandet. Derfor er det med forundring jeg registrerer at Arbeiderpartiet ikke slutter opp om flertallets klare marsjordre om å gi den norske e-handel og IT-næringen rammebetingelser som er minst på linje med de man har i sammenlignbare land. På viktige områder rendyrker Arbeiderpartiet i innstillingen rollen som bremsekloss. Partiet vil verken være med på forbedringer i formuesskatten eller opsjonsbeskatningen eller vurdere skattemessig stimulering av forsknings- og utviklingssamarbeidet mellom bedrifter. Vi har allerede nok eksempler på at dagens skatteregler fører til at norske gründere og norske selskaper enten flytter ut av landet eller blir kjøpt opp tidlig i bedriftens utvikling. Jeg har merket meg at så vel den nye næringsministeren som Regjeringen i sin tiltredelseserklæring har ambisjoner på området elektronisk handel. Skal dette bli noe mer enn honnørord, må nye grep tas, og det snart.

Formuesbeskatningen treffer mange IT-selskaper på en brutal måte. Forventninger om fremtidige inntekter gir ofte høye verdifastsettelse, dette selv om selskapene i mange tilfeller ennå ikke har tjent noe særlig penger. Til tross for at eierne derfor heller ikke har mottatt utbytte, må formuesskatten betales åkkesom. Aktive eiere må i slike tilfeller selge aksjer bare for å betale formuesskatten. Resultatet er selvfølgelig at folk ikke finner seg i dette og flytter både seg selv og selskapet ut av landet. Jeg er glad for at flertallet, alle unntatt Arbeiderpartiet, har forstått dette og i innstillingen slår fast at formuesskatten må reduseres.

Vi bør lære av suksessfaktorer fra andre land, og vi behøver ikke å reise så langt. Vi bør legge til rette for at offentlig sektor fornyes og selv stimulere bruken av e-handel, også når det gjelder krav til elektroniske offentlige innkjøp. Heri ligger muligheten for besparelser i milliardklassen, samtidig som øvrige effektivitetsgevinster kan hentes ut.

Det er viktigere at nødvendig infrastruktur og bredbåndstjenester kommer på plass og gir et godt tilbud til brukerne enn å være opptatt av hvem som skal gjøre jobben. Her bør konkurransen slippes fri av hensyn til tempo

og kostnader. Uten bredbåndstjenester raskt vil mye av utviklingen stoppe opp fordi det rett og slett vil ta for lang tid å bruke Internett.

Elektronisk handel kan gi store muligheter for Distrikts-Norge. Der nærhet til markedet tidligere var avgjørende, kan mange tjenester i fremtiden utføres like bra elektronisk selv om bedriften er langt unna kunden. Tilsvarende kan tilgjengelighet gjennom brukervennlige internettsider oppveie noe av ulempene ved å være langt unna markedene. Elektronisk handel vil endre det eksisterende transportmønster. Det er en utfordring både for distribusjon og posttjenester, som må åpnes for økt konkurranse og for fremtidige samferdselsløsninger. I denne forbindelse henviser jeg til at flertallet, alle unntatt Arbeiderpartiet, uttrykkelig gjør det klart at elektronisk handel ikke må pålegges særnorske skatter og avgifter i form av eksempelvis nye import- og tollavgifter.

Selv om det er den såkalte «business to business»-handelen som vil dominere e-handelen, er det uakseptabelt at Posten hindrer småhandelen ved en dramatisk økning av fortollingsavgiften. Dette kan neppe være i tråd med våre WTO-forpliktelser, og jeg ber herved statsråden sørge for at ikke konsumentens netthandel kveles av Posten.

Vi registrerer at EU har som ambisjon å skape en internettindustri som kan konkurrere med USA. Vi må ha de samme ambisjoner. Komiteen legger stor vekt på at norsk næringsliv kan forholde seg til det samme regelverket som konkurrenter i EU-landene, og at det ikke oppstår usikkerhet om og når e-handelsrelevant EU-lovgiving blir gjort gjeldene i Norge. Komiteen ber derfor Regjeringen sørge for at Norge er på linje med EU-landene i å implementere bestemmelsene i relevante direktiver.

Så er jeg nødt til å berøre skolen og det forhold at vi sannsynligvis i stor grad vil komme til å mangle folk med IT-kompetanse i fremtiden. Også for å møte utfordringene innen IT-sektoren i Norge er det behov for en total overhaling av vårt utdanningssystem. I tillegg ligger Norge på bunnivå i Europa hva gjelder satsing på forskning. Også på dette området har den nye IT-ministeren en jobb å ta tak i. Og hvorfor ikke starte med et nærmere samarbeid med IKT-næringens organisasjoner også på dette området?

Til slutt er det to forhold jeg vil berøre. Det første er en feil i innstillingen, hvor det på side 7, nest siste avsnitt, står at det er en merknad fra Arbeiderpartiet og Høyre. Det skal være en merknad fra Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Og helt til slutt: Det er dukket opp på bordet et forslag fra sentrumspartiene, som bare for noen dager siden var regjeringspartier. Det var de som la frem denne meldingen, og jeg vet ikke hva slags helt fersk informasjon som har dukket opp i disse timene, siden dette ikke ble tatt med i det siste informasjonsskrivet til komiteen.

Presidenten: Presidenten tek til etterretning det representanten Kristiansen nemnde om feil i innstillinga.

Torstein Rudihagen (A): Stortingsmeldinga om e-handel tek for seg eit av dei nye bruksområda som den nye informasjons- og kommunikasjonsteknologien fører med seg. På dette området skjer det rimeleg fort. Det vi nå ser, er at det første stadiet, som vart kalla for e-handel og det andre stadiet elektronisk forretningsdrift, såkalla e-business, smelter i hop slik at vi etter kvart vil få dei fleste forretningstransaksjonane på nettet. Over tid vil det neppe vere noko som heiter e-handel, det vil berre vere handel. Og med ei ytterlegare utvikling av teknologien, eg tenkjer da på samansmeltinga av Internett og mobiltelefoni, vil så klart denne elektroniske samhandlinga berre auke i tida framover.

Det er klart at norsk næringsliv må vere med på dette, og ligge så i forkant som mogleg både når det gjeld kunnskap, teknologi, produksjon, marknadsføring, distribusjon osv. Offentleg sektor må òg ha same offensive haldninga til å nytte e-handel så vel som andre moglegheiter som denne nye teknologien til kvar tid gir. Det same gjeld nå som vi uttrykte i rapporten «Den norske IT-veien. Bit for bit.» i 1996: Noreg må vere ein utkant i forkant.

Det er lett å sjå mange negative konsekvensar ved e-handel, men som ved all teknologisk utvikling ligg her både farar og moglegheiter. Vi må både demme opp for og handtere dei negative konsekvensane så godt som råd er, og utnytte moglegheitene så godt som råd er. Det er derfor greitt å slutte seg til det overordna målet i meldinga om å bringe Noreg i forkant av utviklinga på dette området. Noregs posisjon som IT-nasjon er bra, men ikkje berre til å skryte av. Norsk næringsliv ligg bak gjennomsnittet i OECD når det gjeld bruk av e-handel. Ein OECD-rapport frå oktober 1999 viser at OECD-landas gjennomsnittlege vekstrate for kunnskapsbaserte næringer er dobbelt så høg som den norske. For innovasjon målt i talet på IT-patentar og det å bringe produkt til marknaden er Noreg faktisk nedst på lista.

Det er jo interessant og nyttig for Stortinget å få ei beskriving av e-handel slik som meldinga gir, men veikskapen med denne meldinga så vel som med dei fleste stortingsmeldingar, er jo at dei har lett for å bli tekniske og faglege dokument. Spørsmålet blir da: Kva blir politikken oppi dette? Kva blir det politiske handlingsrommet? Kva moglegheiter har myndigheiter til i det heile å styre og stimulere noko av dette? Eller er det slik at forandringar blir drivne fram av økonomiske og tekniske avgjerder utanfor det politiske rommet? Kva blir konsekvensane for samfunnet – i det heile er det mange spørsmål som politikarane må analysere og ha eit bevisst forhold til. Det er derfor behov for at Regjeringa kjem tilbake til Stortinget med ei orientering der ein drøftar heilskapen i den teknologiske utviklinga med særleg vekt på politikens rolle i den nye økonomien. Nå registrerer eg at det er eit forslag som ligg på bordet her i dag, der ein òg ber Regjeringa kome attende. Eg føler på mange måtar at innstillinga har varetatt akkurat det som ligg i dette forslaget frå sentrumspartia i dag.

Nå er det viktig å fokusere på kva som må til for å nå det ambisiøse målet om å ligge i forkant, og her vil eg kome inn på nokre punkt.

Rammevilkåra for norsk IKT-basert næringsliv må sjølvstøtt samla sett vere konkurransedyktige. Det må så langt råd er vere føreseielege rettslege og økonomiske rammevilkår som sikrar norske bedrifter konkurransevne nasjonalt og internasjonalt. Dette omfattar fleire område. Skatte- og avgiftsspørsmåla, som òg førre talar var innom, blir så klart heilt sentrale. Lat meg derfor på bakgrunn av det som representanten Kristiansen sa, klart slå fast at Arbeidarpartiet, som dei andre partia i næringskomiteen, ser at det trengst konkurransedyktige vilkår også på dette området. Men vi meiner at skatte- og avgiftsspørsmåla ikkje primært høyrer heime i denne behandlinga, men at dei må vurderast i ein større samanheng, og vi vil kome attende til dette i samband med skattesaker frå Regjeringa til Stortinget. Mellom anna er det nå allereie varsla ein proposisjon om opsjonsskattlegginga før påske, der vi heilt klart vil gjere noko med den gjeldande opsjonsskattlegginga.

Det andre tiltaket er styrking av kompetanse. Ei av dei største utfordringane blir tilgang på kompetanse og fagfolk som kan vere med på nyskaping og utvikling av eksisterande bedrifter. Dette har jo vore tema gjennom mange rundar her i Stortinget, m.a. i samband med behandlinga av eit IT- og kunnskapssenter på Fornebu. Utanninga på eksisterande utdanningsinstitusjonar må styrkjast, men det er ikkje nok. Vi må ha auka forskning og auka samhandling mellom utdanning, forskning og næringsliv. Og det er her utviklingssentra, enten det er på Fornebu eller ute i regionane, har ei viktig rolle.

Den tredje føresetnaden for å lykkast er at det offentlege går føre i bruken av nettbaserte løysingar. Auka bruk av elektronisk forretningsdrift i offentleg sektor vil gi betre service til innbyggjarane, spare kostnader og redusere meirarbeid gjennom forenkla innkjøpsrutinar. Det er likevel slik at somme av fleire grunnar ikkje vil evne å ta elektronisk kommunikasjon i bruk. Det vil sikkert stadig bli færre, men vi kan ikkje lage ordningar som ekskluderer nokon frå å vere med i dette, i iveren etter å ta alt i bruk.

Så må det sjølvstøtt vere ein elektronisk infrastruktur som dekkjer heile landet. E-handel, som annan bruk av IKT, har både eit sentraliserande og desentraliserande potensial i seg. Ein føresetnad for å utnytte det desentraliserande potensialet er i alle fall at breibandnettet kjem overalt, og at pris og tilgjenge blir mest mogleg likt. Men da må vi vere villige til å bruke dei nødvendige verkemidla gjennom konsesjonsvilkår for teleaktørane for å få dette til, syte for leveringsplikt, samfinansiering, bruk av maksimalprisordning osv. For eg trur det er heilt urealistisk at staten nå kan bruke 9 milliardar kr til utbygging av eit breibandnett.

Så har vi ei rekkje forhold som myndighetene må arbeide med, som ikkje alle kan løysast nasjonalt. Vi må sikre forbrukarane dei same rettane og det same vernet ved elektronisk som ved tradisjonell handel. Her må ein ha tiltak mot kriminelle handlingar og uønskt innhald, tiltak for personvern osv. – i det heile tiltak på ei rekkje område som òg både meldinga og innstillinga går inn på, og som eg ikkje skal gjenta her. Men eg vil vise til kor naud-

synt det er med internasjonalt samarbeid, enten det nå er gjennom WTO, OECD eller andre internasjonale fora.

Eg vil til slutt gå inn på eit område som vi må vere meir offensive på. Det er ingen tvil om at e-handel vil endre arbeidslivets karakter. Mange arbeidsplassar vil bli borte, i alle fall det vi kan kalle førstelinjetenesta. Derimot vil det opne seg nye moglegheiter, særleg innanfor alt som har med logistikk å gjere. Og her burde Posten, som har bygd ned mykje i fleire år, nå sjå si gjestingstid. For det blir nødvendig med eit distribusjonssystem som kanskje bringer produkta og varene heilt ut til kunden. Som òg saksordførar Kristiansen var innom, transportbehova skaper i det heile nye utfordringar som vi må ha ein klar strategi for å løyse.

Til slutt, som eg allereie har peikt på, myndighetenes handlingsrom er noko avgrensa på dette området. Mange løysingar vil krevje internasjonale avtaler og samarbeid. Med andre ord, dette området er enda eit eksempel på at det er naudsynt med enda meir forpliktande internasjonalt samarbeid.

Presidenten: Det vert replikkordskifte.

Karin Andersen (SV): Jeg har behov for å spørre Arbeiderpartiet litt vidare om de små forskjellene som nå er mellom Arbeiderpartiet og flertallet i denne innstillingen, og det dreier seg spesielt om skattespørsmålene.

Rudihagen sa i sitt innlegg nå at grunnen til at man hadde særmerknader, eller ikkje ville vere med på flertallsmerknadene på disse områdene, var at man ville komme tilbake til det i en bredere sammenheng. Det kan for så vidt vere greit, men det er et visst behov for å avklare om Arbeiderpartiet fremdeles mener at det på enkelte områder går an å føre en selvstendig norsk skatte- og avgiftspolitik som ivaretar noen norske hensyn som kanskje er annerledes både ut fra våre behov og kanskje ut fra de verdier som vi ønsker å hevde i det norske samfunn. Jeg har behov for å høre det, for ut fra det som er sagt i dag, og i og med at denne innstillingen ble skrevet før Arbeiderpartiet kom i regjering, er det litt viktig å vite hva slags posisjon Arbeiderpartiet inntar nå i disse sakene. Er det slik at Arbeiderpartiet fremdeles mener at man skal kunne føre en selvstendig skatte- og avgiftspolitik også når det gjelder slike spørsmål, eller er Arbeiderpartiets syn at man skal føre en helt tilpasset skatte- og avgiftspolitik, bare at man skal gjøre det i en større sammenheng, slik at det ikke synes?

Torstein Rudihagen (A): Eg synest det var eit veldig viktig poeng det som representanten Andersen tok opp. For, som eg sa, skal Noreg vere med i dette, må vi samla sett ha rammevilkår som er konkurransedyktige – eg brukte heilt bevisst uttrykket «samla sett». Ein av grunnane til at vi ikkje er med på fleirtallsmerknadene i innstillinga, er at fleirtalet har brukt uttrykket at ein skal «harmonisere» norske reglar m.a. med USA, med EU-land osv. Vi har ei lita motførestelling mot at ein utan vidare skal tilpasse seg andres skatte-, avgifts- og rammevilkår. Det skal på ein måte vere ei samhandling mellom Noreg

og andre land for å kome fram til mest mogleg like og best moglege rammevilkår for norsk næringsliv. Men det må ikkje vere slik at det skal vere ei einseitig tilpassing frå norsk side. Det er derfor viktig at ein drøfter dette i ein større samanheng, der ein ser dei totale skatte- og avgiftsspørsmåla under eitt, og ikkje bruker denne meldinga om elektronisk handel – som for så vidt ikkje går så veldig inn på å drøfte akkurat dei spørsmåla – til å gå lenger enn det vi på ein måte er tent med ut fra den klare målsettinga om å ha gode rammevilkår for norsk næringsliv, men samtidig ha eit avgifts- og skatteopplegg som Noreg òg er tent med.

Presidenten: Fleire har ikkje bede om ordet til replikk.

Terje Knudsen (Frp): Med elektronisk handel menes alle former for kommersielle transaksjoner og forretningsvirksomhet over elektroniske nett. Meldingen omfatter de mulighetene man har og vil få til å drive handel og forretning gjennom et enormt tilfang av informasjon og kommunikasjon via Internett. Dette betyr store utfordringer for både næringsdrivende og privatpersoner. Utviklingen skjer i rasende fart, og det blir nødvendig med stor evne til omstilling og stadig tilpassing for de av oss som skal fronte denne utviklingen på vegne av samfunn og næringsliv. Men fremtiden blir ikke bare dataskjermen hjemme og på jobben. Den kommende generasjon mobiltelefoner vil kunne utstyres for denne type netthandel.

E-handel er for informasjonsrevolusjonen hva jernbanen var for den industrielle revolusjon. Elektroniske penger er den digitale ekvivalenten til kontanter. Dess billigere og enklere det er å kjøpe et digitalt produkt legalt, dess mindre vil fristelsen være til å forsøke å få tilgang til produktet illegalt. EU har nettopp vedtatt et direktiv om regulering av utstedelse og bruk av elektroniske penger. Direktivet åpner for og oppfordrer andre enn banker til å utstede elektroniske penger. Telecomselskaper og andre får derfor muligheten til å konkurrere med de tradisjonelle finansinstitusjonene på disse områder og inngå i viktige allianser.

For at alle skal ha tillit til e-handel, må det utvikles regler, prosedyrer og standarder for elektronisk samhandel. Det er særlig tiltak for kryptering og utvikling av digitale signaturer som kan gi slik tillit.

Meldingen er preget av teknikk og teknikkens muligheter og er heller lite preget av de politiske og samfunnsmessige konsekvenser av IT-revolusjonen. Fremskrittspartiet er derfor skeptisk til at meldingen ikke fokuserer sterkere på små og mellomstore bedrifter. Erfaringen fra andre land, bl.a. USA, er at mange små og mellomstore bedrifter ikke utnytter de muligheter Internett gir. Fremskrittspartiet vil derfor påpeke viktigheten av at det utarbeides en strategi for å fremme elektronisk handel nettopp i små og mellomstore bedrifter. Men det politiske søkelyset må ikke bare rettes mot konsekvensene for bedriftene, men mot forbrukerne og nasjonen som helhet.

Når det gjelder den del av meldingen som omhandler person- og forbrukervern, er Fremskrittspartiet opptatt av

hvordan det er mulig å beskytte barn og unge mot markedsføring over Internett.

Det er også betenkelig at det ved bruk av nettet og ved bruk av elektroniske betalingssystemer etterlates såkalte elektroniske spor. Dette kan føre til at et nettsted tapper kunnskap om den enkelte kunde, og ved å samle og bearbeide denne informasjonen kan markedsfører skreddersy markedsføringen til bestemte kunder. Fra et personvernståsted kan denne utviklingen være bekymringsfull hvis det ikke tas skritt for å gjenopprette balansen mellom partene.

Som tidligere nevnt, er myndighetenes handlingsrom i utgangspunktet begrenset. Mange løsninger vil kreve internasjonale avtaler – samarbeidet der har flere pekt på – dette ikke minst for å motvirke kriminelle handlinger og pornografi på nettet. Viktig er det også med virkemidler for internasjonal beskyttelse av intellektuelle rettigheter.

Det sies at ett kalenderår tilsvarer syv internettår. Det enkelte lands politikk og gjennomføringstempo vil derfor spille en nøkkelrolle i tiden som kommer. De land som lykkes i den nye økonomien, må ha myndigheter som har evne til handling, og som forstår hvilket handlingsrom de har, og hvilke virkemidler som fungerer.

Anita Apelthun Sæle (KrF): Framtidssamfunnet betyr større endringar for den enkelte av oss enn det vi har oversyn over. Nokre av endringane betyr meir forbrukarmakt og meir service til kundane. Den meldinga som vi i dag handsamar, er opptakten til ei slik endring, slik eg ser det.

Nyleg hadde næringskomiteen ei høyring om landbruksmeldinga. Småbrukarlaget demonstrerte då føregangsbønder sine nettsider. Der tilboud dei å senda i posten sine økologiske eller særleg velsmakande produkt direkte til kunden. Alt kan ikkje distribuerast slik, men mykje meir enn vi kan førestella oss. Etter at e-handel over Internett har eksistert i berre fire–fem år, kan vi konstatera at det er ei framtid i elektronisk handel.

Ein reknar med at elektronisk handel og forretningsdrift vil gjelda 20 pst. av økonomien i framtida. Og sjølv sagt veit vi ikkje eigentleg at utviklinga stansar der.

E-handel vert også kombinert med andre trender. Marknadsføring via nettverk, såkalla MLM – multi level marketing – saman med direkte sal er ein måte å omsetja varer på som utviklar seg med ein rivande fart over heile verda. Dette utgjer, kombinert med e-handel både til forbrukar og mellom føretak, ein nettverksøkonomi av eit omfang som nettopp den nye teknologien gjer mogleg.

Stortinget hadde ei sak på slutten av fjoråret der dei bad om at Regjeringa i marknadsføringslova utarbeidde reglar for nettverksal, som då spesielt galdt MLM-verksemnd. Desse reglane skal vera framtidsretta og skal kunna jamførast med andre vestlege land sitt lovverk. Dette synest eg er svært positivt, og eg trur at vi skal ynskje den nye nettverksøkonomien velkommen. Sjølv sagt er det mange utfordringar og faktisk ein god del problem. Men det betyr ein friare konkurranse, og det betyr færre ledd i distribusjonen av varer, det betyr ofte mindre reklame-makt og jamnt over billegare varer til forbrukarane.

I denne stortingsmeldinga, som komiteen gav si tilråding til kvart på seks den historiske dag 9. mars 2000, legg Bondevik-regjeringa til rette for at Noreg skal vera i front når det gjeld elektronisk handel og forretningsdrift. Komiteen slutta stort sett samrøystes opp om regjeringa Bondevik og statsråd Sponheim sine forslag.

Bondevik-regjeringa har satsa på fem hovudstrategiar:

For det fyrste er det føreseielege rettsreglar og økonomiske rammevilkår. Små gründarar og føregangskvinner og -menn skal ikkje verta overlatne til vilkårlegheit og utryggleik.

For det andre satsar ein på ein infrastruktur som forenkla både bruk og tilgang. Internett-tilgangen i Noreg er i verdstoppen og aukar stadig. ISDN-tilgjenget på landsbasis er heile 97 pst., og e-handel vil bety ein renessanse for postverket. Vi må berre ikkje leggja ned fleire postkontor.

Den tredje hovudstrategien går ut på at offentleg sektor snarast skal gjera sine kjøp elektronisk. Dette er viktig for å skapa eit kritisk volum på e-handel. Målsetjinga er at alle statlege etatar skal vera på «nett» innan utgangen av året. Det er eit krav at den nye regjeringa følgjer opp dette nøyte. Innsparingspotensialet er rekna til heile 20 milliardar kr.

For det fjerde ville den førre regjeringa og denne komiteen satsa på kunnskap og kompetanse, slik at uynskte og uheldige konsekvensar vert reduserte.

Og for det femte: Noreg skal liggja i front for å ta omsyn til tryggleik, personvern og forbrukarvern. Reiskapar for slike sosiale omsyn vil verta etterspurde og kan skaffa norske aktørar konkurranseføremoner.

Komiteen har kjennskap til at Noreg har bedrifter som ligg i front når det gjeld å tryggja netthandelen ved at betalinga skjer på ein trygg måte. Det er viktig at forskings- og utviklingsmidlar er tilgjengelege for slike bedrifter, for det er ingen tvil om at e-handel også skapar nye moglegheiter for svindel.

Desse prinsippa har altså fått fullt gjennomslag, og Kristeleg Folkeparti ventar naturlegvis at den nye regjeringa aktivt følgjer opp tiltak som er nødvendig for at e-handel, både til forbrukar og mellom bedrifter, skal få gode vilkår. Visjonen er ikkje noko mindre enn at Noreg skal vera eit føregangsland innanfor handel over nettet.

Den teknologiske utviklinga opnar verda og gjer globalisering mogleg. Dette fører naturlegvis med seg utfordringar. Vesle Noreg med ein open økonomi vert stilt overfor tilpassingsoppgåver. I denne samanhengen er det viktig at forbrukarane sine interesser vert tatt i vare på ein fornuftig måte.

Eg var saman med to av kollegaene i næringskomiteen i Silicon Valley for å studera utviklingstrekk og moglegheiter innanfor det dei der kallar «e-commerce». I California, der utviklinga utvilsamt er komen lengst, peika dei på tre viktige suksessfaktorar for nyskaping innanfor den nye økonomien.

For det første var det tilgang på kvalifisert arbeidskraft. San Francisco er vorten ein asiatisk by. Kinesarar og indarar har innvandra og tilført California kunnskap og kompetanse.

For det andre er det faktisk lov til å mislykkast. Mange gründarar gjekk over ende både ein og to gonger, men fekk sjansen igjen – og lykttest.

For det tredje var det god tilgang på risikovillig kapital. Det som ein kalla «Angles investors» var avgjerande viktig. Det er private kapitaleigarar som vågar og har råd til å satsa på ein god idé og ein gründar som ein har tru på.

Slike rammevilkår er utvilsamt nødvendige også for Noreg. Derfor har fleirtalet i komiteen peika på økonomiske faktorar som opsjonar for tilsette og formuesskatt. Kristeleg Folkeparti er nøgd med at Stortinget alt har vedtatt at vi skal betra opsjonsordningane.

Vi har også peika på at formuesskatten er ein særnorsk skatt som kan skapa problem, ikkje minst for IKT-bedrifter. Høge verdifastsetjingar med påfølgjande formuesskatt lenge før bedrifta er komen i innteningsfasen, betyr ei urimeleg skattlegging. I vår globaliserte verd er det ikkje lenger mogleg, trur eg, å halda på ei slik skattlegging. Dei mest verdfulle bedriftene flyttar då naturleg nok ut, og Noreg går glipp både av arbeidsplassar, kompetanse og skatteinntekter. Eit fleirtal i komiteen ber derfor om endringar i formuesskatten som motverkar ei slik utvikling.

Elektronisk handel stiller nye krav til våre noverande skatte- og avgiftssystem. Det er viktig at ein arbeider internasjonalt for å etablera prinsipp og løysingar for skattlegging av slik handel. Slike prinsipp er ikkje på plass enno. Her har den nye næringsministeren veldig store utfordringar.

Også innanfor dette området er det behov for eit enklare Noreg. For gründarar kan regelverket framstå som ein uoverstigeleg mur. Kristeleg Folkeparti er nøgd med at det er etablert det ein kallar fadderordningar, der bedrifter får hjelp frå ein offentleg kontaktperson som kan leggja maksimalt til rette for gründarar. Elles må alle «vesen» i Noreg få ei leggja til rette-haldning dersom Noreg skal vinna konkurransen i den nye økonomien.

Kristeleg Folkeparti vil også minna den sitjande regjeringa om at ein samla komite har slutta seg til regjeringa Bondevik sitt løfte om at alle delar av landet skal ha eit likeverdig tilbod av distribusjonstenester for fysiske varer.

Kunnskap og kompetanse er avgjerande for at Noreg skal lykkast i den nye nettverksøkonomien. Det veit eg at den nye næringsministeren er opptatt av. Likevel vil eg minna om at denne kompetansen ikkje må klumpast saman på Fornebu, men må tilførast Distrikts-Noreg, der svært store delar av verdiskapinga og eksportorientert industri faktisk ligg.

Den store fordelen med e-handel, slik Kristeleg Folkeparti ser det, er at den noko på veg opphevar tidlegare avstandsulemper. Dette er naturlegvis ein kjempfordel for landet vårt, som geografisk alltid vil liggja i utkanten av verda, og som gjev norske bedrifter og Distrikts-Noreg nye marknadsmoglegheiter.

Det opnar òg moglegheita for å nå marknader sjølv med småskaladrift og avgrensa med midlar til marknadføring. Det vil naturlegvis også gjelda utanlandske be-

drifter. Heimemarknaden kan visa seg mindre sikker i framtida.

Det ligg eit forslag på bordet. Det vil forslagsstillaren grunnje. At ting med konsekvensar for oss skjer mellom avgjeving og debatt, er symptomatisk for dette området av økonomien. På møtet i Lisboa vart det gjort vedtak med konsekvensar også for oss.

Hans J. Røsjorde hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Odd Roger Enoksen (Sp): Elektronisk kommunikasjon vil komme til å få stadig økt betydning både i forhold til bransjer, i forhold til næringer, i forhold til utvikling av arbeidsplasser og i forhold til hvordan vi organiserer samfunnet. Det er derfor en svært viktig sak vi har til behandling i Stortinget i dag.

Alt ligger til rette for at Norge skal kunne være et foregangsland innenfor bruk av IKT og herunder også elektronisk handel. Vi har et høyt utdanningsnivå, vi har høy PC-tetthet, store deler av næringslivet ligger langt framme teknologisk, selv om det er riktig som det her er blitt sagt, at spesielt små og mellomstore bedrifter i liten utstrekning har utviklet bruk av elektronisk handel så langt. Og vi har sist, men ikke minst en velutviklet og kompetent offentlig sektor. I tillegg til dette har vi en geografi og et bosettingsmønster som gjør bruk av IKT og elektronisk handel til en naturlig utvikling, som gir oss nye muligheter i forhold til desentralisering, men som også utvilsomt stiller oss overfor en del utfordringer i forhold til bransjeutvikling og i forhold til lokalisering av arbeidsplasser.

Noen av de viktigste forutsetningene som må innfris for at vi skal være i stand til å realisere det potensialet som ligger innenfor elektronisk handel, er forsert satsing på utdanning, på forskning og på utbygging av infrastruktur, at vi ivaretar forbrukerhensynene på en tilfredsstillende måte, både i forhold til betalingsikkerhet og i forhold til personvernsspørsmål, og – som også flere av talerne har vært inne på – at vi legger til rette for rammebetingelser som gjør at vi kan få et konkurransedyktig næringsliv innenfor dette området.

Det er selvsagt ingen grunn til å legge skjul på at den utvikling vi nå ser og den nye økonomien også kommer til å få stor betydning for lokalisering og etablering av arbeidsplasser. I det hele tatt kommer måten vi får utført tjenestene våre på, til å bli forandret dramatisk.

Det er nok å se på hva som skjer innenfor bank, hvor vi i løpet av dette året vil komme til å oppleve at mange hundre tusen brukere kommer til å gå over til elektroniske banktjenester og ikke lenger kommer til å besøke skranken i banken på den måten som vi tradisjonelt har vært vant til. Det vil få betydning for arbeidsplasser innenfor banksektoren, det vil på sikt komme til å få betydning for bankstrukturen, og det vil dermed også komme til å få betydning for de mennesker som ikke vil komme til å gjøre seg bruk av elektroniske tjenester, for de vil alltid finnes. Uansett hvordan denne utviklingen måtte komme til å gå framover, vil det bli noen som ikke vil

komme til å benytte seg av disse nye tjenestene, denne nye økonomien, og som dermed vil være de som i første rekke blir berørt negativt når vi får se de endringene som måtte komme. Vi har også sett at denne utviklingen har hatt betydning i forhold til postvesenet over lang tid. – Dette bare for å nevne et par eksempler, men dette vil vi også få se på mange andre områder.

Jeg har lyst til å bruke litt tid på infrastruktur, for det er etter min oppfatning den absolutt viktigste forutsetningen for at vi skal være i stand til å fremme elektronisk handel og bruk av IKT. Bondevik-regjeringen hadde på flere områder satt i gang arbeid for å forsere utbyggingen og utviklingen på infrastrukturområdet. Vi hadde en arbeidsgruppe etablert som var knyttet til Kommunaldepartementet, og en interdepartemental arbeidsgruppe med frist 1. april til å legge fram innstilling i forhold til strategi for satsing på bredbåndnett. Jeg forutsetter at begge disse områdene blir fulgt opp av den nye regjeringen, for begge disse arbeidsgruppene hadde i oppgave å fremme utbygging av bredbåndnettet på en måte som gjør at vi ikke skal utvikle et A- og et B-lag i landet. Jeg er ganske overbevist om at markedet vil komme til å løse det aller meste av utbyggingen av bredbåndnett, men jeg tror også det er nødvendig at staten spiller en aktiv rolle både i forhold til å korrigere markedet der markedet ikke fungerer tilfredsstillende, og i forhold til å stimulere etterspørselen i områder hvor markedet er for lite til at det vil komme til å skje utbygging raskt nok, og også bidrar til utbygging i en del områder. Det er jeg også helt overbevist om vil bli en rolle som staten må påta seg for rett og slett å sørge for at vi ikke skal få et A- og et B-lag, hvor betydelige deler av Distrikts-Norge ikke får utbygging like raskt og til samme pris som øvrige deler av landet.

Det er behov for forsterket innsats på dette området, og jeg tror også det er behov for at vi prøver å få til et bredest mulig politisk samarbeid for å sikre at vi som nasjon kommer i front når det gjelder utvikling og bruk av IKT. Dette er ikke en sak hvor vi har råd til som nasjon å spille på politiske kjepphester, men hvor vi må få til et bredest mulig politisk samarbeid for å finne de beste løsningene for nasjonen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Karin Andersen (SV): For et parti som ikke er representert i komiteen, er det av og til behov for å avklare ting, og behov er det når man ikke kjenner partier igjen. Når jeg leser innstillinga i denne saken, kjenner jeg ikke Senterpartiet igjen.

Jeg spurte Arbeiderpartiet i stad om det ikke var slik at Arbeiderpartiet fremdeles mener at det må finnes et nasjonalt rom for å drive skatte- og avgiftspolitik. Det svarte de ja på. Sjøl om jeg vet at Arbeiderpartiet nok mener at det rommet er litt mindre enn SV mener, var jeg i hvert fall veldig glad for den erkjennelsen som kom. Når jeg leser innstillinga, ser det ikke ut som om Senterpartiet lenger mener det samme.

Det kan jo tenkes at det bare er elektronisk handel vi snakker om, når det står i innstillinga at man skal tilpasse

seg ikke bare EUs, men til og med USAs skatte- og avgiftsregime, og det er ganske drøyt. Jeg har behov for å spørre Senterpartiet om de faktisk mener det som står her, og om det i så fall bare er for elektronisk handel man skal ha et slikt skatte- og avgiftsregime. I så fall er jo det i strid med noe av det andre som står i innstillinga, nemlig at man ikke skal forskjellsbehandle ulike former for handel.

I tillegg har jeg lyst til å spørre Senterpartiet hvorfor de har valgt å stå utenfor med hensyn til den merknaden som Arbeiderpartiet har her, og som SV sjølsagt hadde vært med på hvis vi hadde sittet i komiteen, om at det må være mulig å stille norske kommuner fritt når det gjelder grensene for hva som må ut på åpen konkurranse, for å unngå at mindre, lokale leverandører ikke vil tape helt i konkurransen. Hva er grunnen til at Senterpartiet ikke er enig i dette? Mener Senterpartiet at norske kommuner ikke skal ha noen som helst slags innvirkning på hvem det er de skal handle med, eller kunne ta noen beslutninger som kommer lokalsamfunnene en lever i, som jeg trodde Senterpartiet var opptatt av, til gode?

Odd Roger Enoksen (Sp): Selvsagt mener også jeg at det er rom for å ha nasjonale skatte- og avgiftsbestemmelser. Det skal vi holde fast på, og det vil vi komme til å bruke i de aller fleste sammenhenger. Men på samme måte som Senterpartiet har vært med og lagt til rette for spesielle skattebestemmelser innenfor rederinæringen på grunn av de spesielle forhold som preger den næringen, ser vi også at det på en del andre områder er nødvendig i større grad enn man gjør på generell basis, å tilpasse skatte- og avgiftsnivået til konkurrerende land. Denne nye næringen er en næring som vi vet mer enn noen andre næringer vil komme til å lokalisere seg der skattenivået og rammebetingelsene er best tilpasset. En utvikling som går i retning av harmonisering, skal selvsagt ikke overdrives, men jeg tror det er helt avgjørende at vi tar i bruk de nødvendige grep for å stimulere til utvikling av denne næringen, slik at vi ikke blir et B-lag i forhold til utviklingen vi har sett i Irland, i Finland og delvis også i Sverige, som dessverre på en del av disse områdene ligger langt foran oss i utviklingen av den nye næringen. Det vil iallfall vi som nasjon tape på, mye mer enn om vi vil komme til å harmonisere skatte- og avgiftsbetingelsene med disse landene som vi her snakker om.

Så i forhold til de enkelte kommunenes mulighet til å stå fritt med hensyn til innkjøp: Jeg forutsetter selvsagt at de generelle retningslinjer for hva som skal ut på anbud, kommer til å bli fulgt, og at det er de rammene som ligger til grunn for det som er sagt i innstillingen.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Karin Andersen (SV): Jeg er veldig enig med dem som har sagt at det er en svært viktig melding vi behandler i dag, og at dette vil kreve oppfølging framover. For dette er et område der utviklinga går fort, og der det er svært lett å komme «på hæla». Jeg deler også kritikken med hensyn til at det er den manglende analysen av de

samfunnsmessige konsekvensene og de tiltakene vi burde komme med der – minst like fort som denne handelen utvikler seg – vi er nødt til å sette i fokus, for det er viktig å ha klar også noen politiske målsettinger når man skal behandle slike viktige forretningsområder og kommersielle områder, som har lett for å ta over styringa av samfunnsutviklinga fullstendig.

For SV er det viktig også når vi snakker om elektronisk handel, at de tiltak vi griper til, minsker forskjeller mellom folk, og at de ikke skaper unødvendig utrygghet. Derfor er noe av det som SV har kjempet for i mange år, nemlig å ruste opp skole også når det gjelder IKT-undervisning, noe av det viktigste også i denne saken. Flere har vært inne på forbrukervern, og det er sjølsagt viktig. Men det dreier seg altså ikke bare om personvern og elektroniske spor, det dreier seg også om å være satt i stand til å kunne håndtere disse instrumentene, ikke bare teknisk, men også å forstå hvordan de virker, hvordan den nye måten å markedsføre ting på virker, hvordan man skal håndtere det som en ansvarlig og bevisst forbruker så man ikke blir utsatt for ulike former for press som man ikke kan håndtere. Derfor er satsing på skolen, altså helt fra grunnskolen, med opplæring på disse områdene viktig. Også hvis man ønsker seg et næringsliv som skal være åpent, som skal være i forkant, som skal være budd på å ta i bruk disse nye virkemidlene, er det kjempeviktig med en solid satsing på skolen på disse områdene.

Sjølsagt er det også nødvendig å satse på infrastrukturen, som det har vært nevnt fra alle her. For SV er det viktig at den blir tilgjengelig for alle og til en tilnærmet lik pris, og vi er enig med dem som mener at det må antakeligvis tas i bruk regulatoriske tiltak her for at dette skal være mulig. Det er ganske store offensive mål som er satt i meldinga og også i innstillinga. Man ønsker at Norge skal være i forkant og har en målsetting om at hver eneste innbygger og hver eneste skole skal kunne ta Internett og e-handel i bruk. Det er en målsetting som SV også deler, og da ser vi at en del av satsinga må, som vi har sagt, være på skole, en del av satsinga må være på forskning, og en del av satsinga må være på oppbygging av nødvendig infrastruktur.

Så til de forholdene som jeg har valgt å ta opp litt i debatten her før i dag, nemlig de skatte- og avgiftsmessige sidene ved denne saken. SV er fullt på det rene med at vi lever i en globalisert og åpen verden, der vi er utsatt for konkurranse, og at det sjølsagt også påvirker rommet vi har når vi skal utforme vår skatte- og avgiftspolitik, også når vi skal utforme regler for hvordan ulike næringer og ulike forhold i samfunnet skal organiseres. Men det er nødvendig å holde muligheten åpen for at vi skal kunne ha en sjølstendig skatte- og avgiftspolitik i Norge. Det er helt nødvendig hvis vi skal nå målsettinger på ulike områder. Jeg har kanskje vært mest forundret over sentrumspartiene i denne saken, når de så tydelig har valgt ikke å legge vekt på det. Jeg har da lyst til å minne om en annen veldig viktig melding som sentrumsregjeringen la fram, og som vi også skal behandle i vår, nemlig utjammingsmeldinga. Hvis vi skal følge logikken i ut-

janningsmeldinga, sier den at vi faktisk er nødt til å omfordele, fra dem som nå tjener mye, til dem som tjener lite. Det vi vet, er at det er gjennom forretningsdrift og handel man tjener mye. Hvis man da legger seg på den linja at alt slikt ikke skal beskattes mer enn en faktisk gjør i USA, frykter jeg at vi ender opp med et forskjells-samfunn som ligner USA, som ikke ligner Norge og det vi ønsker oss. Så jeg må faktisk be om at sentrumspartiene nå besinner seg litt i sin argumentasjon når det gjelder skatte- og avgiftspolitik, og er med og beholder muligheten for et nasjonalt handlingsrom. Det forventer jeg av nei-partiene på Stortinget.

Leif Helge Kongshaug (V): Den stortingsmeldingen vi har til behandling i dag, er svært viktig fordi den dreier seg om rammevilkårene for helt nye metoder for forretningsdrift og for en rekke nye bedrifter. Selv om vi bare er i starten av det som kalles den nye økonomien, er det klart at bedrifter som satser på elektronisk handel og forretningsdrift, møter unødvendige hindringer i form av lover og regler som er tilpasset tradisjonelle former for næringsvirksomhet. Å fjerne unødvendige hindringer og ta de riktige grepene for fortsatt sterk vekst i den nye norske økonomien er derfor helt avgjørende for at vi skal kunne nå målet om at Norge skal være blant verdens fremste innen elektronisk handel.

At e-handel er drevet fram av markedet, betyr ikke at politikere skal holde seg unna. Men det kan på ingen måte vedtas at Norge skal være i forkant. Den posisjonen må vi skape oss, og det kan vi bare gjøre gjennom å gi markedet, eller mer presist kombinasjonen av kreative hoder og kompetent kapital, rammevilkår på høyde med de beste i verden.

Dette er en stor oppgave. Og den er heller ikke enkel. Det handler ikke bare om teknisk pregede oppgaver som å fjerne hindringer for f.eks. bruk av digitale signaturer i lovverket. Det handler like mye om massiv satsing på kunnskapsbasert nyskaping gjennom forskning og utvikling, og det handler om å gjennomføre ganske dyre skatte- og avgiftsendringer. Fremfor alt dreier det seg om at vi som land også må ta større risiko i næringspolitikken. Vi må tore å bruke mer penger på det nye og ukjente, og mindre på å verne det trygge og bestående.

Stortingsmeldingen ble lagt fram for ni måneder siden. Det er ganske lenge i e-handel- og Internett-sammenheng. Siden juni 1999 har også e-handel fått en helt annen oppmerksomhet. Likevel står de politiske anbefalingene i stortingsmeldingen seg fremdeles meget godt. Så er da også meldingen unik i internasjonal sammenheng. Med Stortingets tilslutning til alt vesentlig i meldingen vil den bli stående som nok et eksempel på at sentrumsregjeringen, og jeg må få lov å si Venstre spesielt, både var framsynt og nyskappende i næringspolitikken.

Jeg vil også benytte anledningen til å si saksordføreren, Ivar Kristiansen, honnør for hans ledelse av arbeidet med komiteens innstilling. De nye innspillene komiteen kommer med, er interessante og gode. Det gjelder ikke minst spørsmålet om skattestimulanser til bedrifter som satser på forskning og utvikling.

Jeg vil til slutt kommentere noen av de viktigste punktene i innstillingen. Først: Det er nødvendig at Regjeringen i løpet av året fremmer forslag om fjerning av eller kraftig reduksjon i formuesskatten. Nye lovende bedrifter er priset i markedet ut fra forventninger om hva de skal kunne levere en gang i framtiden. Men forventninger kan ikke brukes til å betale skatt. Bedre skatteregler her er også avgjørende for å få flere norske investorer til å satse på de nye Internett- og e-handelsbedriftene.

Derneft vil Venstre understreke at det offentlige nå må legge full kraft i planene om å bruke innkjøpsmakten til å fremme elektronisk handel og samhandling. Dette er også viktig for at vi skal kunne bruke mest mulig av fellesskapets penger på kjerneoppgavene til det offentlige, som skole og helse. Det er ingen gode grunner til at milliarder skal sløses bort på tungvint fakturahåndtering og lite rasjonelle innkjøp. Mange kommuner nøler med dette, kanskje fordi de er bekymret for hvordan det skal gå med lokalt næringsliv. Dette bør de ikke nøle lenger med, for omstillingen kommer uansett.

Arbeidet med IT, e-handel og informasjonssamfunnet i EU har fått ny kraft gjennom Prodis initiativ «eEurope – et informasjonssamfunn for alle». Sammenligner vi de konkrete punktene i initiativet med det som skjer eller er planlagt i Norge, kommer vi ganske godt ut av det. Norge er foran på noen punkter, EU har kommet lenger på andre.

Det sentrale her er imidlertid at det må være klart for alle og enhver at vi i Norge ønsker å satse minst like omfattende som det EU nå legger opp til. Vi må unngå at Norge får en uklar posisjon i forhold til EUs initiativ fordi vi ikke er med i unionen. Derfor er det nå nødvendig å klargjøre og forsterke den norske innsatsen på dette området. Og derfor foreligger det også et forslag som konkret viser veien i den sammenheng.

Statsråd Grete Knudsen: Den nye Internett-økonomien påvirker nå samfunnsutviklingen mer enn noe annet, som saksordfører Kristiansen på en veldig god måte gjorde rede for.

Hvem ville vel for ti år siden trodd at alle skulle bli tilgjengelige overalt med en liten mobiltelefon i lommen, eller at vi kunne sitte ved PC-en og bestille nærmest hva vi ville av varer og tjenester over Internett? Kringkasting, telefoni og media smelter nå sammen. Denne utviklingen påvirker alle deler av samfunnet, og den skjer fort – ja, den er her allerede. Arbeiderpartiregjeringen vil legge til rette for en politikk som ruster Norge til å møte disse fremtidens utfordringer.

Elektronisk handel representerer en internasjonal utfordring for Norge. Den nye økonomien er kunnskaps- og innovasjonsdrevet, og stadig færre av våre lokale bedrifter kan operere i et beskyttet hjemmemarked. Dette kan vi ikke forholde oss passivt til. Vi må derimot ha en gnistrende offensiv og fremtidsrettet politikk.

Satsingen på IT og elektronisk handel er meget stor i mange land, og det skjer spennende satsinger på en rekke områder i EU. EUs eEurope-initiativ er en offensiv satsing med sikte på å bringe Europa på nivå med USA i

den nye informasjonsøkonomien og også på forskningsfronten. Her pekes det ut ti sentrale innsatsområder for utviklingen av Europas informasjonssamfunn, bl.a. en akselerert utvikling av elektronisk handel, en tung satsing på IT i skole og utdanning og en forsering av de regulatoriske rammevilkårene for elektronisk handel. Jeg opplever det som det mest offensive IT-dokumentet som er lagt frem i EU siden Bangemann-rapporten i 1994, men dokumentet har vært kjent lenge.

Dette er ikke bare ord og ønsketenkning fra EUs side. EUs ekstraordinære rådsmøte i Lisboa i forrige uke viser at arbeidet nå akselereres. I løpet av 2000 skal gjenstående rettslig rammeverk for elektronisk handel vedtas, bl.a. når det gjelder opphavsrett og elektroniske penger. Medlemslandene skal sikre at alle skoler har tilgang til Internett og multimediebaserte læremidler innen utgangen av 2001. Den samfunnsmessige dimensjonen blir også understreket. Alle skal sikres muligheter til å delta i den nye informasjonsøkonomien.

Et slikt trykk må vi også få til fra vårt land. Her vil jeg vise til utenriksminister Thorbjørn Jaglands møte i Brussel tirsdag hvor han sa:

«Vi må skape økt bevissthet om det som skjer ute i Europa, og føre en mer bevisst Europa-politikk. Det består blant annet i å koble seg på flere politiske samarbeidsområder, som telekommunikasjon, forskning og utvikling, i tråd med signalene fra EU-toppmøtet i Lisboa.»

Sverige og Storbritannia har i tillegg blitt enige om å samarbeide bilateralt om nettopp e-handel, om entreprenørskap og for å motvirke nye klasseskiller innen kunnskapsøkonomien. Utdanning skal altså være en vesentlig del av dette. Jeg vil ta opp dette temaet når jeg skal møte min svenske kollega Rosengren den 12. april for å sjekke mulighetene for Norge til å koble seg på dette samarbeidet som nå skjer mellom Sverige og Storbritannia.

Stortingsmeldingen ble lagt frem av den forrige regjeringen i juni i fjor. Meldingen er et godt stykke arbeid, og vi slutter oss til hovedlinjene, som også komiteen har gjort i sin innstilling.

Arbeiderpartiregjeringens mål er klart, som det også står i vår tiltredelseserklæring: Norge skal ligge i forkant av utviklingen av elektronisk handel. Vi skal bygge videre på Norges konkurransefortrinn og utvikle ny næringsvirksomhet. Norge er, som flere har nevnt, blant verdens ledende i bruk av Internett og mobiltelefoni. Dette må vi også utnytte til industriell utvikling i Norge.

Et område som denne regjeringen vil prioritere høyt, er det internasjonale samarbeidet. Den globaliserte økonomien gjør at stadig flere bedrifter opererer i et konkurranseutsatt internasjonalt marked. Vi må se utover landets grenser.

Norge deltar og skal delta enda mer aktivt i arbeidet som pågår i WTO og i EØS-samarbeidet. Det er viktig at små land sikres de samme rettigheter og vilkår som de store landene i den internasjonale handelen.

Regjeringens visjon er å skape et IT- og kunnskaps-samfunn for alle. Et viktig ledd i denne visjonen er å sør-

ge for en velutviklet digital nettinfrastruktur i alle deler av landet. Arbeiderpartiet har tidligere slått fast at hele landet skal sikres mulighet for tilknytning til et telenettverk som har stor nok kapasitet til å gjøre bruk av de nye mulighetene for elektronisk kommunikasjon.

Vi vil vurdere hvordan utviklingen av bredbånd i Norge kan forseres. Det er riktig, som også nevnt av Apelthun Sæle, at en interdepartemental arbeidsgruppe om kort tid legger frem en rapport med vurderinger av hva som er behovet, og hvordan markedstilbudene ventes å utvikle seg. Gruppen vil gi anbefalinger til Regjeringen om tiltak for en satsing for å utvikle bredbåndsnett og -tjenester. Dette skal vi ikke forsinke.

Tilgangen til elektronisk handel for folk flest dreier seg også om å bygge ut distribusjonsnett. Vi ser allerede at det utvikles nye tilbud på dette området. Jeg har imidlertid merket meg at komiteen legger spesiell vekt på Postens rolle for å gjøre e-handel tilgjengelig i alle deler av landet.

En sak som har skapt oppmerksomhet den senere tid, er avgiftsplikten på småpakker fra utlandet. Mange mener at dette området kan få uheldige følger for e-handel, og jeg vil derfor se nærmere på akkurat denne saken.

På det regulatoriske området må vi holde den samme fremdriften som EU har satt seg som mål. Vi må unngå å bli hengende etter når det gjelder dette, og der vi kan, skal vi ligge i forkant av EU på dette området også, og det er mulig.

Et område hvor vi må ha ambisjon om å ligge i forkant av EU, er arbeidet med å fjerne rettslige og praktiske hindringer for elektronisk kommunikasjon og handel. Det kartleggings- og oppfølgingsarbeidet som er satt i gang i Regjeringen på dette området, vil bli videreført. Jeg vil prøve å gjøre dette prosjektet til et eksempel som mange andre land kan følge.

Jeg vil også legge stor vekt på dialog med næringslivet om informasjonssamfunnet og elektronisk handel. Myndighetene kan ikke drive dette arbeidet alene. Den forrige regjeringen etablerte Fellesforum for elektronisk handel og forretningsdrift. Dette fellesforumet vil bli videreført med spesiell oppmerksomhet på de små og mellomstore bedriftene.

Det er viktig at næringslivet møter en skatte- og avgiftspolitik som stimulerer til nyskaping og utvikling. Gode opsjonsordninger er viktig for IT-næringen, og Regjeringen vil med det første legge frem forslag til lettelse i beskatningen.

Den gjeldende domenenavnpolitikken har også vært et ankepunkt for mange i IT-næringen. Mange har med rette ment at denne har vært for restriktiv. Jeg har her merket meg komiteflertallets ønske om at liberaliseringen bør gå lenger enn de endringene som nå har vært ute til høring.

Skal Norge ligge teknologisk i front på IT-området, trenger vi også lokomotiver. Erfaringene med Nokia i Finland og Ericsson i Sverige viser det. På dette området spiller Telenor en viktig rolle i Norge. Telenor står nå overfor store utfordringer i et globalt og konkurranseutsatt marked. For å møte disse utfordringene trengs ny ka-

pital og nye impulser. Derfor har Regjeringen varslet at vi vil foreslå at Telenor blir et børsnotert selskap.

Kunnskap og ideer vil faktisk bli vår viktigste kapital i fremtiden. Derfor er utdanning og forskning så viktig å knytte opp mot næringspolitikken. Det er noe av årsaken til den nye strukturen på Næringsdepartementet. Jeg har i denne sammenheng merket meg at komiteen etterlyser ytterligere tiltak for å forbedre tilgangen på IT-utdannet arbeidskraft på kort og lang sikt. Her må vi nødvendigvis styrke samarbeidet mellom forskningsmiljøer, utdanningssektor og næringslivet.

Man må også greie å kunne utdanne en del folk direkte mens de er i jobb. Her vil jeg også vise til betydningen av IT i skolen, slik komiteen selv understreker det i innstillingen. Men her har Stortinget, på bakgrunn av det som tidligere forskningsminister Lilletun la frem, nå lagt til rette også for den opprustningen.

Norge er mulighetenes samfunn. Vi ligger langt fremme på en rekke viktige områder. Internett-anvendelse og mobilkommunikasjon er bare noen eksempler. Jeg vil understreke tempoet på dette området.

Helt til slutt: Det ble sagt av Apelthun Sæle tidligere at Norge ligger i utkanten. Jeg synes det er greit å ta med i denne debatten at når det f.eks. gjelder satellittkommunikasjon, er vi på grunn av vår geografiske beliggenhet faktisk i verdens hjerte, og det betyr egentlig at en del inngrodde oppfatninger også om geografisk beliggenhet må endres hos noen og hver.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Øystein Hedstrøm (Frp): Vår nye IT-minister grep fatt i noe innledningsvis: Hvem skulle for ti år siden trodd at mobiltelefonen skulle bli allemannseie? Det som faktisk er det famøse, er at det var en nordmann, nemlig Willy Simonsen, som utviklet forløperen til mobiltelefonen, men han klarte ikke å realisere sine ideer og kunnskaper i Norge. Tenk om det hadde blitt gjort! Da hadde vi i dag kanskje hatt et norsk Nokia, som er Nordens største selskap, og som i verdi representerer det dobbelte av alle børsnoterte selskaper på Oslo Børs. Det er noe av dimensjonen i dette. Det understreker betydningen av at vi kanskje må gjøre noen andre og nye grep når det gjelder den nye kunnskapsøkonomien, enn for den tradisjonelle økonomien og industrien.

Jeg skal ta noen eksempler på det. Opticom ble nevnt av saksordføreren tidligere i dag. Eierne og lederne har flyttet ut av landet fordi de ikke makter å betale formuesskatten. Dette gjelder ikke bare Opticom. Det kan være en indikator for en rekke tilsvarende selskaper i Norge som har store problemer på grunn av at vi ikke følger opp i globaliseringens navn med rammebetingelser som stort sett alle andre land som er opptatt av den nye økonomien alt har innrettet seg etter. Og like viktig: Jeg vet at vår nye IT-minister er interessert i Telenor, at vi skal få en ny, unik næringscluster på Fornebu-tomten. Da må vi gi disse nye utenlandske bedriftene som ønsker å flytte forskningsenheter osv. til Norge, tilstrekkelig gode rammebetingelser.

Når det gjelder opsjonsbeskatningen, har vi fått en rekke signaler om at Arbeiderpartiet vil komme tilbake til Stortinget med dette i en egnet form, men formuesskatten er jo like viktig. Andre land har ikke formuesskatt eller den inntretr på et langt høyere formuesnivå og med lavere satser. Så mitt spørsmål til statsråden blir: Vil statsråden jobbe aktivt innad i Regjeringen for også å harmonisere formuesskatten?

Statsråd Grete Knudsen: Det var positivt at representanten Hedstrøm også nevnte Telenor, for er det noen av våre bedrifter som har jobbet systematisk med utviklings og forskningsarbeid gjennom år, er det nettopp det gamle Televerket og det som nå er Telenor. De gjør det faktisk mulig å gå og gjøre seg gjeldende ute, og er en interessant aktør for andre å samarbeide med.

Det var nettopp den runden vi var gjennom her i Stortinget da vi bl.a. drøftet IT-Fornebu, som jeg skulle ønske etter hvert kanskje kunne få navnet Mobil-Fornebu. De nye grepene innebærer kanskje i langt større grad – slik man ser det i USA, som ellers blir sett på som det landet der bare markedet rår – at stat og private er sammen på lag, nettopp for å inspirere til at det skal komme også utenlandske investorer inn. Norge er ikke et dårlig land å investere i for utlendinger. Og da går det ikke bare på skatt, selv om skatt er viktig, men det går også på en del områder som dreier seg om vår livskvalitet, det å kunne ta i bruk en del tilbud for foreldre, der vi både har barnehager og alle de tingene. Men selvsagt skal vi også se på skatteordningene. Det har vel også vært nevnt tidligere av vår partileder Thorbjørn Jagland, at man også her må se nærmere på formuesbeskatningen.

Leif Helge Kongshaug (V): Den forrige regjeringen hadde et offensivt og godt grep rundt temaet IT. Mye har blitt gjort på en god og framtidsrettet måte, og dette ansvaret lå i Næringsdepartementet og hos næringsstatsråden. I media registreres det som noe nytt at IT skal legges til Næringsdepartementet. Etter de erfaringene jeg og komiteen har, har IT og ansvaret for dette området de siste årene ligget nettopp i Næringsdepartementet. Jeg er kjent med at forvaltningen av eierskapet og aksjene i Telenor nå skal skifte fra Samferdselsdepartementet over til Næringsdepartementet, men det må også være andre ting en her tenker på. Så spørsmålet mitt til statsråden er: Hva er nytt? Hvilke nye områder, ansvar og oppgaver er det nå Næringsdepartementet skal ha på IT-sektoren i forhold til tidligere?

Statsråd Grete Knudsen: Det er riktig at Næringsdepartementet har hatt et koordineringsansvar for IT fra den tidligere regjeringen, og det er blitt gjort et godt arbeid, og jeg sa jo også i mitt innlegg at de områdene som var lagt til grunn i stortingsmeldingen som er til drøfting i dag, vil bli videreført.

Den største endringen vil nok bli på området et offensivt internasjonalt engasjement, for her er faktisk ikke Norge alene, men man spiller på lag og har en offensiv

både innenfor EU-området og i WTO. For det betyr veldig mye også for IT-satsingen. Derfor har man også etablert det nye departementet som mer får med regelverket innenfor EØS og WTO å gjøre, som selvfølgelig er en del av hele IKT-utviklingen når man skal komme inn på avtaler om både det immaterielle og de finansielle tjenestene.

I tillegg vil dette departementet ha en langt større del på forskningssiden. Det er helt avgjørende for at Norge kan bygge opp klynger, som ikke minst mange her har vært opptatt av, for å sikre at små og mellomstore bedrifter også blir utviklingsbedrifter. For vi må ha et langt større innhold i våre produkter som går på det kunnskapsmessige. Alt det er en del av det IKT-dominerte området.

Anita Apelthun Sæle (KrF): Først vil eg nytta høvet til å seia meg samd med den nye næringsministeren i at Noreg på mange måtar ligg i verdas hjarta. Men geografisk ligg vi langt frå dei store marknadene, og e-handel reduserer nettopp slike avstandsulemper, og det var også poenget med innlegget mitt.

Næringsministeren har i sitt tidlegare stortingsliv vore opptatt av forskning og utvikling, og derfor undrar det meg at Arbeidarpartiet skriv seg ut av ein fleirtalsmerknad der fleirtalet nettopp peikar på det den britiske regjeringa gjev av skattestimulansar til bedrifter som inngår langsiktige avtalar med mindre føretak om FoU-arbeid som begge partar dreg nytte av. Er det usemje mellom næringsministeren og komitefraksjonen, og vil næringsministeren likevel ta omsyn til stortingsfleirtalet si mening og leggja til rette for at dei små bedriftene, som kanskje treng det mest, får del i FoU-verksemda på dette området, slik den britiske regjeringa mønstergyldig legg til rette for?

Statsråd Grete Knudsen: Det jeg mente med den siste kommentaren i mitt hovedinnlegg, er at hele denne nye industrien opphever betydningen av geografien. Det var hensikten. Og det gjør sitt til at noen hver av oss må omgjøre sine oppfatninger om avstand.

Når det gjelder FoU-virksomhet, er sikkert også Apelthun Sæle kjent med at Stortinget her har gjort vedtak, også i romertallssammenheng, om et løft. Samtidig er det et utvalg, nemlig Hervik-utvalget, som nettopp har avgitt sin innstilling, som vi håper å forsere behandlingen av, som går mye på hvordan vi skal få opp den næringsrettede forskningen. De fleste av våre bedrifter er faktisk på under ti ansatte, så man kan ikke forvente at de skal klare dette på egen kjøll. Men fortsatt bare å snakke om skattefradrag og endringer på den siden er jeg helt enig med Karin Andersen i til dels kan bli et sidespor, for det er en del av at helheten at vi har kunnet bruke våre skatter og vårt avgiftsnivå til å øke vår livskvalitet. Her er en del av de områdene vi må ha med i en helhet, og pr. i dag er ikke skattepolitikken heller en del av EØS-avtalen.

Ivar Kristiansen (H): Jeg synes den nye IT-ministeren hadde en positiv holdning til oppfølgingen på flere

viktige områder som uttrykkelig kommer klart frem i næringskomiteens innstilling. Men så sier hun at Arbeiderpartiets mål er klart. Og det er nettopp det det ikke er. Det er da min bekymring kommer frem, at de flotte ord i regjeringserklæringen ikke må få preg av å være honnørord. Det står der at «Norge skal ligge i forkant i bruken av elektronisk handel». Jeg ser at IT-ministeren i et intervju med Norges største avis sier:

«Til og med bittesmå bedrifter i distrikts-Norge skal gjøres i stand til å konkurrere internasjonalt.»

Og hun sier videre:

«Kunnskapsbasert næringsliv skal økes fra 30 til 50 pst., slik at Norge kommer på europeisk nivå.»

Det er da det forblir uklart når Arbeiderpartiet i næringskomiteen ikke vil være med på flertallets merknader om at Norge innenfor IKT og e-handelsområdet skal ha rammebetingelser tilsvarende de konkurrentene i utlandet har. Da er mitt spørsmål: Er Regjeringens ambisjon nå redusert i og med Arbeiderpartiets holdning i næringskomiteen? Og hvordan skal man make å komme opp på de prosenttall som både regjeringserklæringen og statsråden selv adviserer, når man har en fraksjon i næringskomiteen fra eget parti som stritter så durabelig imot?

Statsråd Grete Knudsen: Arbeiderpartiets mål er klart – og så blir det veldig viktig hva vi helt konkret gjør, det er jo det vi kommer til å bli målt på alle sammen. Jeg har de siste dagene oppholdt meg i Brussel og hatt samtaler med folk både innenfor IT-området og innenfor forskningsområdet. Vi kommer også til å be om å få delta i IT-programmet som nå kommer opp og stå i EU, og det samme på den offensiven som man nå foretar innenfor forskningsfronten. For alt dette kommer jo i aller høyeste grad til å være med på å endre markedet, og derved også muligheter og rammebetingelser.

Så spør Kristiansen: Hvordan kan vi hjelpe de små bedriftene til å delta? Der blir det litt av det samme svaret som jeg gav til Apelthun Sæle: Det kan jo ikke være slik at Stortinget bare ser at det dreier seg om skatt. Det er jo helt klart at veldig mange av de minste bedriftene også trenger kompetanse – nettopp dette med å få et større kunnskapsinnhold på sine produkter. I altfor høy grad konkurrerer Norge i dag på volum. Det er noe av grunnen til at jeg har sagt at det er helt nødvendig at vi greier å komme oss opp på et gjennomsnitt av det som andre konkurrerende land har når det gjelder kunnskapsinnholdet. Og når det gjelder rammebetingelsene, har vi gjort oppmerksom på at vi veldig raskt kommer tilbake på opsjonssiden.

Jon Lilletun (KrF): Eg synest det var eit perspektivrikt innlegg den nye IT-ministeren hadde om dagens tema. Eg er òg nøgd med at IT-ministeren på ein god måte har følgd opp den førre regjeringa sitt initiativ i forhold til Brussel når det gjeld både forskning og IT, og det opplegget som der var lagt.

Eg tok replikk no for kanskje å spare eit treminuttsinnlegg så vi kan få avslutta litt før, for å fremje eit forslag – og ber om ein kommentar frå ministeren på det:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget i egnet form med forslag til tiltak for et informasjonssamfunn for alle, herunder norsk oppfølging av EUs «eEurope»-initiativ.»

Grunngjevinga for forslaget er at dette initiativet på ein god måte er omtala i innstillinga. Samstundes har ein i Lisboa etterpå gjort vedtaka som skal til, og trass i eit nært samarbeid er det klart at Noreg har ein eigen politikk og fører politikk på eigen kjøp i forhold til desse sakene. Derfor er det viktig at ein har ein sjølvstendig politikk, samtidig som ein prøver på integrering. Det sentrumpartia her ber Regjeringa om, er å kome tilbake til Stortinget med ei heilskapstenking rundt den dimensjonen. Vi støttar dei initiativa som IT-ministeren har gjort, men samstundes ønskjer Stortinget å vere delaktig i denne prosessen. Eg vil derfor be om at statsråd Grete Knudsen kommenterer forslaget og på kva måte Regjeringa tenkjer å følgje opp det som er realiteten i det.

Presidenten: Presidenten registrerer at hr. Lilletun har tatt opp forslaget i en replikk, og ikke som en replikk. Kan presidenten da også få lov å spørre Lilletun om han med dette også strøk seg på listen over talere til treminuttersinnlegg?

Jon Lilletun (KrF) (frå salen): Ja.

Presidenten: Da er det registrert.

Statsråd Grete Knudsen: Regjeringen vil følge opp den IT-strategien som ble lagt av den forrige regjeringen, og også følge opp det engasjementet som den tidligere regjeringen hadde i Brussel – enda litt mer aktivt, muligens, men vi skal følge det opp.

Når det gjelder selve forslaget, føler jeg at det er vanskelig å si noe om hvordan det skal håndteres, utover det at alle de punktene som Lisboa-møtet konkluderte med, har vært kjent lenge. EU-dokumentet har jo også vært kjent lenge, det er vel også noe av årsaken til at hele komiteen har tatt akkurat det inn i sin innstilling. Men når det gjelder å få lagt offensiven fra Regjeringens side, har jo også komiteen bedt om at det blir holdt en IT-redegjørelse, så jeg ville se det som naturlig å komme tilbake gjennom en slik mulighet, og jeg vil håpe at det er mulig å få det til nå i vår.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Kan presidenten tolke den uro som rådde nede på hr. Lilletuns plass slik at han nå også har vurdert å tegne seg på ny til et treminuttsinnlegg?

Jon Lilletun (KrF) (frå salen): Representanten Lilletun vil kome tilbake til det seinare.

Øystein Hedstrøm (Frp): Jeg vil gripe fatt i noe av det statsråden var inne på. Hun sa at det ikke bare er skatt som teller. Nei, det er vi enige om alle sammen. Men skal vi kunne etablere internasjonale bedrifter innenfor høyteknologiområdene i Norge og gjøre det attraktivt for

dem, er det tre hovedfaktorer som må være til stede: For det første at vi har harmoniserte skattebetingelser. Her er formuesskatten og opsjonsbeskatningen viktig. For det andre at vi i Norge er attraktive som kunder. Vi ligger to år foran resten av Europa som avanserte brukere av Internett og kommunikasjonsteknologi. Det gjør at vi er krevende kunder. Og for det tredje: Det må finnes et miljø. Når Telenor etablerer seg på Fornebu-tomten, vil det skapes et miljø, og vi vil kunne utvikle en unik næringscluster i de områdene hvis de totale rammebetingelsene er til stede.

Dagens diskusjon dreier seg altså ikke bare om e-handel. Den dreier seg i realiteten om hvordan norske politiske myndigheter skal forholde seg til den teknologiske revolusjonen som er i ferd med å endre hele samfunnet.

Komiteen har pekt på at forandringene i stor grad skjer utenom det politiske rommet. Det betyr at norske myndigheter i stadig mindre grad er i stand til å påvirke de beslutninger som styrer utviklingen av det norske samfunnet. Dette endrer spillereglene i økonomien, skaper nye forutsetninger for næringsutvikling og dermed grunnlaget for næringspolitikken.

Selv om det er fortjenstfullt at Stortinget får en melding som setter IKT på dagsordenen, er det behov for i langt større grad enn i denne meldingen å se helheten i den teknologiske utviklingen. E-handel er bare en av mange anvendelser som følger av de nye teknologiene. Dette er bakgrunnen for at komiteen har bedt Regjeringen komme tilbake med en bredere orientering.

Først og fremst bør det foretas en gjennomgang av de samfunnsmessige forandringer som skapes av den nye teknologien. Det mest innlysende er at den fører til at det vokser frem helt nye næringer. I 2002 vil Internett-industrien i USA være større enn omsorgssektoren. I Norge rapporterer Statistisk sentralbyrå at IT-næringen nå har større omsetning enn oljeindustrien.

Disse bedriftene ledes av helt andre ledere. For 10-15 år siden var Fortunes liste over USAs viktigste ledere dominert av bilindustrien og oljeindustrien. I dag er disse erstattet av Bill Gates og andre ledere av IKT-bedrifter. Ennå domineres Norges Banks middager av lederne for den gamle industrien, men om få år vil det ikke være Norsk Hydro og Orkla som er Norges viktigste bedrifter, men fremtidens Opticom- og StepStone-bedrifter.

Isolert viser erfaringene at den nye økonomien skaper større forskjeller i samfunnet. De som lykkes, kan oppnå enorme inntekter. Den store knappheten på relevant kompetanse gjør at eierne er villige til å gi meget gode vilkår for å skaffe seg de beste folkene.

Den tradisjonelle politiske løsningen er å bruke skattepolitikken for å sikre en mer rettferdig fordeling. Men de tradisjonelle løsningene fungerer ikke lenger. Årsaken er globaliseringen av økonomien som innebærer at ressursene går dit vilkårene er best. De tradisjonelle fordelingspolitiske virkemidlene kan vise seg å bli en hindring for ny verdiskapning. Et eksempel er formuesskatten. Jeg vil gjenta at tilfellet Opticom er generelt gyldig for kunnskapsbedrifter. Opticom hadde i fjor en omsetning på rundt 14 mill. kr, men hadde ved årsskiftet en børsverdi i

milliardklassen. Eierne og lederne av bedriften har måttet flytte ut av landet fordi de med sin beskjedne inntjening ikke har noen mulighet for å betale formuesskatten. En rettferdig beskatning i den nye økonomien må finne andre former. Det er et «must».

Denne utviklingen har som nevnt skjedd helt utenom det politiske rommet. Det behøver ikke være et problem i seg selv. Det som imidlertid er et problem, er at de politiske beslutninger i økende grad oppleves som irrelevante av flere og flere mennesker i landet vårt. Det betyr at myndighetene må gå inn og analysere og drøfte de politiske og samfunnsmessige konsekvenser av IT-revolusjonen. Myndighetene må beskrive hva man kan gjøre, og foreslå hva man ønsker å gjøre.

De land som lykkes best i den nye økonomien, vil være de som best kan gi svar på disse spørsmål. Det bør være et hovedtema i den redegjørelsen Regjeringen skal komme med til Stortinget.

Karin Kjølmoen (A): I Arbeiderpartiet er vi opptatt av at Norge skal være et foregangsland innenfor bruk av informasjons- og kunnskapsteknologi. Dette er det bred politisk enighet om.

Elektronisk handel er et område hvor vi vil oppleve en stor og rivende utvikling i framtiden. Det fører med seg store utfordringer som vi må gripe fatt i og utnytte til vårt felles beste.

Som ved alle nyvinninger ser vi både ulemper og fordeler med den raske utviklingen som nå skjer. Statsministeren sa i sin tiltredelseserklæring at Norge er mulighetenes samfunn, og etter mitt skjønn åpner elektronisk handel og forretningsdrift for nye muligheter.

For det første: Arbeiderpartiet vil at ny teknologi skal komme alle innbyggerne til gode. Bedrifter og befolkning i alle deler av landet må få tilgang til bredbånd og de nye kommunikasjonskanalene. Her ligger det nye spennende muligheter for distriktene som aktivt må utnyttes i distriktpolitikken. Offentlige og private krefter må mobiliseres for sammen å realisere disse.

For det andre: Informasjonsteknologien gir nye muligheter for utvikling av distriktnæringslivet. Den reduserer avstandenes betydning, opphever betydningen av leverandørenes geografiske beliggenhet og endrer begrensningene i tid.

Elektronisk handel innebærer at varer og tjenester som tidligere bare ble tilbudt lokalt eller nasjonalt, nå kan omsettes i et globalt marked. Undersøkelser viser at et stadig økende antall nordtrøndere – for å holde meg til mitt hjemfylke – kjøper varer og tjenester over PC-nettet fra leverandører som alle er kun et tastetrykk unna, uansett hvor de faktisk holder hus.

For det tredje: Lave etablerings- og driftskostnader for elektronisk handel kan gjøre det lettere for norske små og mellomstore bedrifter å markedsføre sine produkter og konkurrere både på lokale og på globale markeder. Vi finner også eksempler på mindre kvinnebedrifter både her hjemme og ellers i verden, som gjennom bruk av Internett har fått tilgang på investorer og markeder de tidligere ikke hadde.

For å utnytte de mulighetene som ligger i den nye teknologien, må de regionale høyskolene og det lokale næringsliv settes i stand til å bli kraftsentre for forskning og utvikling.

Svært store deler av den nye eksporten som gjøres mulig gjennom elektronisk handel, ligger også i Distrikts-Norge. Derfor må vi rette blikket framover og legge forholdene til rette for å utnytte mulighetene. Det er god distriktpolitikk.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Jon Lilletun (KrF): Eg trur ikkje eg treng 3 minutt, eg vil berre klårgjere i forhold til forslag nr. 1, som eg har sett fram på vegner av Kristeleg Folkeparti Senterpartiet og Venstre.

Etter at statsråd Grete Knudsen i sitt svar til meg klårgjorde korleis ho ville melde tilbake til Stortinget, er eg innstilt på å gjere forslaget om til eit oversendingsforslag. Eg legg då til grunn at statsråden i si utgreiing kjem tilbake til både det med oppfølging av EUs «eEurope-initiativ» og den andre delen av forslaget, korleis det norske samfunnet skal verte eit informasjonssamfunn for alle – altså at alle element i dette forslaget òg kjem til å vere ein del av den utgreiinga som statsråden kjem til Stortinget med. På den bakgrunnen gjer eg forslaget om til eit oversendingsforslag.

Presidenten: Det har presidenten merket seg, og det vil bli tatt hensyn til det når vi kommer til votering.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 9.
(Votering, se side 2628)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Da er vi klare for votering.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet:

I Stortingets vedtak av 21. oktober 1999 gjøres følgende endringer i Stortingets delegasjon til Nordisk Råd for resten av valgperioden:

1. Stortingsrepresentantene Hill-Marta Solberg og Gunnar Breimo velges som medlemmer.
Stortingsrepresentant Rita Tveiten velges som varamedlem nr. 1 for Arbeiderpartiet etter Gunnar Breimo, Gunnar Halvorsen trer ut som varamedlem og Bent Hegna velges som varamedlem nr. 8 for Arbeiderpartiet.
2. Stortingsrepresentant Valgerd Svarstad Haugland velges som medlem etter Einar Steensnæs som trer ut.
3. Stortingsrepresentant Odd Einar Dørum velges som medlem.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstillet:

Som nytt varamedlem til Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling etter Olav Akselsen velges Tomas Norvoll.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstillet:

I Stortingets delegasjon til EFTA-parlamentarikerkomiteen og Den felles EØS-parlamentarikerkomiteen gjøres følgende endringer:

1. Stortingsrepresentant Vidar Bjørnstad velges som nytt medlem i stedet for Grete Knudsen.
2. Stortingsrepresentant Rita Tveiten velges som nytt varamedlem etter Vidar Bjørnstad.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 4

Komiteen hadde innstillet:

I Stortingets delegasjon til NATO-parlamentarikerforsamlingen gjøres følgende endringer:

1. Stortingsrepresentantene Gunnar Skaug og Jon Lille-tun velges som nye medlemmer i stedet for Bjørn Tore Godal som har tatt sete i Regjeringen, og Dagrun Eriksen som har gått ut av Stortinget.
2. Stortingsrepresentant Gunnar Halvorsen velges som nytt varamedlem etter Gunnar Skaug.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 5

Komiteen hadde innstillet:

I Stortingets delegasjon for forbindelser med Europa-parlamentet gjøres følgende endringer:

1. Stortingsrepresentant Hill-Marta Solberg velges som medlem i stedet for Thorbjørn Jagland.
2. Stortingsrepresentant Lars Sponheim velges som varamedlem etter Harald Hove.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 6

Komiteen hadde innstillet:

I Stortingets delegasjon til Den vesteuropiske unions (VEUs) parlamentariske forsamling gjøres følgende endringer:

1. Stortingsrepresentant Grethe Fosslie velges som medlem av delegasjonen etter Jørgen Kosmo.
2. Stortingsrepresentant Marit Nybakk velges som nytt varamedlem etter Grethe Fosslie.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 7

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget gir samtykke til inngåelse av en avtale om norsk deltakelse i Verdensbankens Karbonfond, i samsvarende med forslag fremlagt i St.prp. nr. 40 (1999-2000).

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 85 mot 16 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 12.12.26)

Votering i sak nr. 8

Komiteen hadde innstillet:

På statsbudsjettet for 2000 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres, reduseres</i> med fra kr 221 100 000 til kr 206 100 000	15 000 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres, reduseres</i> med fra kr 7 036 459 000 til kr 6 944 959 000	91 500 000
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres, økes</i> med fra kr 612 400 000 til kr 808 900 000	196 500 000
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres, reduseres</i> med fra kr 1 874 454 000 til kr 1 784 454 000	90 000 000

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 9

Presidenten: Under debatten har Jon Lilletun satt fram et forslag på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre. Etter forslagsstillerens ønske blir forslaget gjort om til et oversendelsesforslag. Forslaget lyder i endret form:

«Det henstilles til Regjeringen å komme tilbake til Stortinget i egnet form med forslag til tiltak for et informasjonssamfunn for alle, herunder norsk oppfølging av EUs «eEurope»-initiativ.»

Presidenten foreslår at dette forslaget oversendes Regjeringen uten realitetsvotering. – Det anses vedtatt.

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 41 (1998-1999) – om elektronisk handel og forretningsdrift – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 1 0

Referat

- (179) Årsmelding fra styret for Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter for budsjettåret 1999 (Dokument nr. 9 (1999-2000))
Enst.: Sendes familie-, kultur- og administrasjonskomiteen.

- (180) Innberetning fra valgkomiteen om suppleringsvalg av varamedlemmer for utenrikskomiteens medlemmer i konsultasjonsorganet for EØS-saker (EØS-utvalget) (S. nr. 139 (1999-2000))
- (181) Energi- og miljøkomiteen melder å ha valgt Tore Nordtun til ny leder
- (182) Familie-, kultur- og administrasjonskomiteen melder å ha valgt Oddbjørg Ausdal Starrfelt til ny sekretær
- (183) Finanskomiteen melder å ha valgt Dag Terje Andersen til ny leder og Valgerd Svarstad Haugland til ny nestleder
- (184) Forsvarskomiteen melder å ha valgt Gudmund Restad til ny nestleder og Grethe Fossli til ny sekretær
- (185) Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen melder å ha valgt Ranveig Frøiland til ny leder
- (186) Kommunalkomiteen melder å ha valgt Berit Brørby til ny leder
- (187) Kontroll- og konstitusjonskomiteen melder å ha valgt Gunnar Skaug til ny leder
- (188) Samferdselskomiteen melder å ha valgt Ola Røtvei til ny nestleder
- (189) Utenrikskomiteen melder å ha valgt Einar Steensnæs til ny leder og Haakon Blankenborg til ny sekretær
- (190) Troms fylkeskommune sender skriv datert 13. mars 2000 med uttalelse fra fylkestinget om revidert budsjett 2000
- (191) Troms fylkeskommune sender skriv datert 13. mars 2000 med uttalelse fra fylkestinget om tildeling av 16. konsesjonsrunde
Enst.: Nr. 2–13 vedlegges protokollen.

Møtet hevet kl. 12.15.